

LANGDON-DAVIES, John.
Mites i felicitat dels catalans.
Reflexions d'un escriptor britànic sobre
la Catalunya dels anys 20.
Pagès, Lleida, 1998. 114 pàg.

Mitificació de la Catalunya rural

JOHN LANGDON-DAVIES VA ARRIBAR a Catalunya el 1921 fugint dels reclutaments de la I Guerra Mundial. Com a resultat de la seva estada a Catalunya i de la relació que va mantenir amb els intel·lectuals del noucentisme, l'any 1929 va publicar *Dancing catalans*, llibre que Andrew Langdon-Davies ha traduït amb el títol de *Mites i felicitat dels catalans*. Aquesta edició està completada amb un pròleg del traductor i una introducció de Miquel Bergà sobre l'origen i els antecedents de l'obra.

Mites i felicitat dels catalans barreja les reflexions d'un anglès cansat de la civilització angloamericana amb una observació de la Catalunya dels anys vint força influenciada pel pensament noucentista; el resultat és a la vegada estrany i fascinant. S'inicia amb

un capítol de gust –molt bon gust– virgilià: una llarga passejada pel bosc que s'acaba quan el caminant sent les primeres notes d'una cobla a Tossa. A partir d'aquí comença la reflexió sobre diversos aspectes de Catalunya (la sardana, les dones, el nacionalisme, les botigues...).

La Catalunya rural i marinera de Langdon-Davies és tradicionalista, «lliure» i «harmònica», tot i que no és impermeable als canvis; l'autor reporta, per exemple, que el cinema i el jazz ja han arribat a tots els racons. *Mites i felicitat dels catalans* és un assaig amb uns plantejaments i unes conclusions sorprenents que ofereix una visió inèdita i atractiva de la Catalunya marinera i rural.

Jordi Cornellà Detrell

ANTONI PLADEVALL I FONT
SILVESTRE II
(GERBERT D'ORLHAC)
CENT. NOSTRA COLUMNA

PLADEVALL i FONT, Antoni.
Silvestre II (Gerbert d'Orlhac).
Gent Nostra, 118. Columna.
Barcelona, 1998.

Gerbert d'Orlhac i l'any 1000

UNA RESSENYA D'UNA OBRA d'Antoni Pladevall i Font pot prescindir a hores d'ara del consuetudinari retrat intel·lectual i vital de l'autor. Al petit món català Pladevall i la seva obra són prou coneguts i valorats. Ningú com ell, atesa la seva dilatada experiència, podia enfrontar-se a la tasca de divulgar la personalitat de Gerbert i, tant com aquesta, la realitat europea i catalana de fa mil anys.

Ha quedat ja dit que aquest llibre és una obra de divulgació, però s'aproxima també al que podria ser l'apologia d'una Catalunya, la de l'any 1000, defensada com a lloc idoni per a la formació científica d'un futur papa. Un lema, «una Catalunya que s'obre al món», encunyat per Abadal, serveix perquè tant Pladevall com el president de la Generalitat al

«Pròleg» justifiquin la seva visió d'aquell període del nostre país. Malgrat tot, l'autor no deixa d'exercir el seu paper d'analista rigorós de la realitat històrica, i per això matisa un seguit de conceptes anacrònics o imaginatius creats pels nacionalismes historiogràfics, que són entre d'altres la impropietat d'emprar el terme 'Catalunya' –inexistent en aquell moment–, l'error de parlar de Gerbert com el primer pontífex de nacionalitat francesa de la història o la consideració d'esotèric que li ha correspost com a conseqüència dels libels dels seus enemics polítics (p. 19-20). Amb el mateix rigor l'autor estudia el marc intel·lectual que havia de trobar Gerbert a la Marca Hispànica. Deixa en evidència el caràcter no documentat de la molt repetida tradició de l'estada de Gerbert al

monestir de Ripoll (p. 31) i indica tot d'altres llocs d'una importància cultural poc estudiada fins ara, com per exemple «el notable centre cultural de Girona» (p. 26), amb el seu bisbe Gotmar. Una teoria que Pladevall dedica molt d'esforç a refutar és el viatge de Gerbert a Còrdova. Entre d'altres raons en contra hi ha la tutoria exercida pel bisbe de Vic, Ató, que devia voler tenir el seu deixeble ben a prop de casa, i la creença que als comtats catalans Gerbert pogué trobar-hi prou material per completar els estudis científics. Aquesta és, doncs, una bona obra de consulta per a tot aquell que vulgui aproximar-se al món de l'any 1000 i desitgi alliberar-se d'alguns dels mites que l'envolten.

Miquel Sitjar i Serra